

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΤΕΛ ΑΒΙΒ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

3 Daniel Frisch street, Tel Aviv 6473104
Tel.: +972 3 6055299, e-mail: ecocom-telaviv@mfa.gr

03/10/2022

**Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Ισραήλ
Αύγουστος- Σεπτέμβριος 2022**

Οικονομία
<ul style="list-style-type: none">• Δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 9,8 δισ NIS (2,85 δισ ευρώ) στο Ισραήλ μεταξύ Σεπτεμβρίου 2021 – Αυγούστου 2022• Ανάπτυξη 6,8% της Ι/οικονομίας στο δεύτερο τρίμηνο του 2022 σε ετησιοποιημένη βάση• Απότομη αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή• Αύξηση επιτοκίου από την Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ
Εκδηλώσεις – Εκθέσεις – Συνέδρια
<ul style="list-style-type: none">• Διεθνές συνέδριο «MIXiii Health-Tech.IL» (9-10.11.2022)• Συμμετοχή ελληνικών εταιρειών σε έκθεση AgroMashon 2022 (Ιεροσόλυμα, 5-7.9.2022)
Διακρατικές σχέσεις
<ul style="list-style-type: none">• Συμφωνία Ισραήλ-Μαρόκου για διμερή συνεργασία στην έρευνα για ΑΠΕ
Ενέργεια – Περιβάλλον
<ul style="list-style-type: none">• Αυξημένα δικαιώματα από παραγωγή και πώληση φυσικού αερίου• Κυβερνητική έγκριση της εξαγοράς του μεγαλύτερου διυλιστηρίου του Ισραήλ από την Israel Petrochemical Enterprises
Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς
<ul style="list-style-type: none">• Η Ι/κυβέρνηση υιοθετεί το ευρωπαϊκό πλαίσιο προδιαγραφών για την ασφάλεια τροφίμων προκειμένου να μειώσει το κόστος βασικών διατροφικών ειδών• Κατάργηση εισαγωγικών δασμών για ιχθυηρά στο Ισραήλ• Καταπολέμηση μονοπωλιακών πρακτικών και αντιμετώπιση κόστους διαβίωσης στο Ισραήλ: επιστολές Ισραηλινού Υπουργού Οικονομικών προς Επίτροπο Ανταγωνισμού ΕΕ και Πρόεδρο Επιτροπής Εμπορίου ΗΠΑ

Δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 9,8 δισ NIS (2,85 δισ ευρώ) στο Ισραήλ μεταξύ Σεπτεμβρίου 2021 – Αυγούστου 2022

Το Ι/Υπουργείο Οικονομίας ανακοίνωσε την επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος ύψους 0,6% του ΑΕΠ (9,8 δισ NIS - 2,85 δισ ευρώ) για το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 2021 – Αυγούστου 2022. Ειδικότερα, ωστόσο, τον Αύγουστο του τ.ε. κατεγράφη έλλειμμα ύψους 1 δισ NIS (290 εκ. ευρώ).

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Γενικού Λογιστηρίου του Ι/κράτους, τα δημόσια έσοδα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2022 έφτασαν στα 315,7 δισ NIS (91,6 δισ ευρώ), αυξημένα κατά 19,1% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021. Οι δημόσιες δαπάνες αντιστοίχως κατά την ανωτέρω περίοδο μειώθηκαν κατά 9,1%, κυρίως χάρη στη χαλάρωση των μέτρων στήριξης που είχε προκαλέσει η πανδημική περίοδος. Εξαιρουμένης της έκτακτης ενίσχυσης της οικονομίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας (το 92% της οποίας έχει ήδη καταβληθεί), οι δημόσιες δαπάνες κατά την εν λόγω περίοδο αυξήθηκαν κατά 3,8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021, έτος κατά το οποίο σημειώθηκε σημαντική μεταφορά κεφαλαίων σε συνταξιοδοτικά ταμεία.

Ανάπτυξη 6,8% της Ι/οικονομίας στο δεύτερο τρίμηνο του 2022 σε ετησιοποιημένη βάση

Η Ι/Στατιστική Υπηρεσία ανακοίνωσε ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της Ι/οικονομίας για το δεύτερο τρίμηνο του 2022 καταγράφηκε στο 6,8% του ΑΕΠ σε ετησιοποιημένη βάση, γεγονός που κατατάσσει το Ισραήλ στην υψηλότερη βαθμίδα οικονομικής ανάπτυξης μεταξύ των πιο ανεπτυγμένων οικονομιών για την ανωτέρω περίοδο. Η εν λόγω καταγραφή συμπίπτει απολύτως με την πρόβλεψη της αρμόδιας υπηρεσίας για τον ρυθμό ανάπτυξης της Ι/οικονομίας, η οποία είχε δημοσιευτεί έναν μήνα πριν.

Συγκριτικά με άλλες δεκατρείς ανεπτυγμένες οικονομίες που παρατίθενται στην ανακοίνωση της Ι/Στατιστικής Υπηρεσίας, το Ισραήλ παρουσιάζει την καλύτερη επίδοση στο τρίμηνο αναφοράς, ξεπερνώντας την Αυστρία (6,2%), την Ολλανδία (5,4%), τη Σουηδία (4,1%), τη Ν. Κορέα (3%), τη Γερμανία και τις ΗΠΑ (1,7% αμφότερες).

Στην έκθεσή της η Ι/Στατιστική Υπηρεσία αποδίδει τη σημαντική αυτή αύξηση του ΑΕΠ στην επαναφορά της κανονικής οικονομικής λειτουργίας

μετά την πανδημική κρίση, την άνοδο της ατομικής κατανάλωσης, την απελευθέρωση των πτήσεων και τις τουριστικές ροές. Μια πρόσθετη παράμετρος είναι ότι παρά την αύξηση του πληθωρισμού, με άνοδο των τιμών σε είδη πρώτης ανάγκης και στην ενέργεια, τα νοικοκυριά δεν μείωσαν τις καταναλωτικές τους δαπάνες, οι οποίες εμφανίζονται αυξημένες κατά 10,7% σε ετησιοποιημένη βάση.

Απότομη αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η εδώ Στατιστική Υπηρεσία, ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) στο Ισραήλ αυξήθηκε τον Ιούλιο 1,1 τοις εκατό. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μηνιαία αύξηση του ΔΤΚ από τον Ιούλιο του 2009. Η αύξηση αυτή ανεβάζει το ποσοστό πληθωρισμού των τελευταίων 12 μηνών στο 5,2 τοις εκατό, που συνιστά τον υψηλότερο ετήσιο ρυθμό των τελευταίων 14 ετών, από τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο του 2008.

Η εν λόγω αύξηση αντανακλάται σε διάφορες κατηγορίες του ΔΤΚ και δεν περιορίζεται μόνο στις εποχιακές. Επιμέρους ανάλυση φανερώνει ότι ο δείκτης επηρεάστηκε από την απότομη αύξηση της τιμής των νωπών φρούτων (8,5 τοις εκατό σε σύγκριση με τον Ιούνιο), των μεταφορών (3,3 τοις εκατό, κυρίως λόγω των αυξήσεων των τιμών των καυσίμων), της στέγασης (1,1 τοις εκατό) και της ψυχαγωγίας (1,2 τοις εκατό).

Αύξηση επιτοκίου από την Κεντρική Τράπεζα του Ισραήλ

Η Νομισματική Επιτροπή της Τράπεζας του Ισραήλ αποφάσισε στις 22/8 να αυξήσει το επιτόκιο κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες στο 2 τοις εκατό. Πρόκειται για την πιο επιθετική αύξηση επιτοκίων από τον Ιούνιο του 2002 και σηματοδοτεί την τέταρτη αύξηση επιτοκίων από τον Απρίλιο. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η ισραηλινή οικονομία καταγράφει ισχυρή ανάπτυξη, συνοδευόμενη από υγιή αγορά εργασίας σε περιβάλλον πλήρους απασχόλησης, καθώς και αύξηση του πληθωρισμού, παράμετροι που οδήγησαν στην απόφαση αύξησης του επιτοκίου.

Εκδηλώσεις – Εκθέσεις – Συνέδρια**Διεθνές συνέδριο «MIXiii Health-Tech.IL» (9-10.11.2022)**

Στις 9-10 Νοεμβρίου 2022 θα λάβει χώρα διεθνές συνέδριο με τίτλο « MIXiii Health-Tech.IL» στο

Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο – ICC των Ιεροσολύμων.

Ο κύριος στόχος του MIXiii Health-Tech.IL είναι να συγκεντρώσει τη διεθνή κοινότητα Life Science και Health-Tech και να αναδείξει τον ακμάζοντα τομέα του Life Science και το οικοσύστημα καινοτομίας στο Ισραήλ.

Το MIXiii Health-Tech.IL θα φιλοξενήσει επαγγελματική έκθεση που θα αναδεικνύει τις πιο πρόσφατες καινοτομίες, τεχνολογίες, λύσεις και προϊόντα στο χώρο του Life Science και Health-Tech. Το συνέδριο θα περιλαμβάνει B2B συναντήσεις, δικτύωση και δορυφορικές εκδηλώσεις.

Εκτιμούμε ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις του συγκεκριμένου τομέα θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τη συμμετοχή τους είτε ως εκθέτες είτε ως επισκέπτες δεδομένου του υψηλού επιπέδου ανάπτυξης του κλάδου στο Ισραήλ.

Συμμετοχή ελληνικών εταιριών σε έκθεση AgroMashov 2022 (Ιεροσόλυμα, 5-7.9.2022)

Πραγματοποιήθηκε στα Ιεροσόλυμα (5-7.9.2022) η Διεθνής Έκθεση τροφίμων και αγροτικών προϊόντων AgroMashov 2022.

Στην Έκθεση συμμετείχαν πέντε ελληνικές εταιρείες οι οποίες είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα Golnt που επιδοτείται από το INTERREG Greece Bulgaria. Εταίρος/διοργανωτής του προγράμματος ήταν ο Βουλγαρικός Οργανισμός Προώθησης Εξαγωγών, ενώ την αποστολή συνόδευσαν εκπρόσωποι του Ελληνο-γερμανικού και του Ελληνο-Ιταλικού Επιμελητηρίου.

Οι εταιρείες που συμμετείχαν από ελληνικής πλευράς ήταν οι εξής:

Gluten Free Bakery, Gatidis SA (αρτοσκευάσματα και συναφή είδη χωρίς γλουτένη)

Bros KOURTIDIS SA (αναψυκτικά)

BLUEBERRY BIODRAMA (συμπληρώματα διατροφής)

SERRAIKI ZIMI (προϊόντα ζύμης)

TO XASAPAKI (προϊόντα βουβαλίσου κρέατος)

Διακρατικές σχέσεις

Συμφωνία Ισραήλ-Μαρόκου για διμερή συνεργασία στην έρευνα για ΑΠΕ

Σε ένα ακόμα βήμα ενίσχυσης των διμερών τους σχέσεων, σε συνέχεια των ιστορικών «Συμφωνιών Αβραάμ», προχώρησαν το Ισραήλ και το Μαρόκο, υπογράφοντας συμφωνία συνεργασίας για την έρευνα στο πεδίο των ΑΠΕ.

Η συμφωνία υπεγράφη στο Πανεπιστήμιο Bar-Ilan από τον Πρόεδρο του εν λόγω ακαδημαϊκού ιδρύματος A.Zaban και τον επικεφαλής του Γραφείου Συνδέσμου του Μαρόκου στο Ισραήλ A. Beygoudh, παρουσία της Υπουργού Παιδείας Y.Shasha-Biton, μαροκινής αντιπροσωπείας αξιωματούχων και επιστημόνων, ισραηλινών εκπροσώπων από επτά ακαδημαϊκά ιδρύματα, στελέχη ενεργειακών εταιριών και τον επικεφαλής του φορέα «Israel Aerospace Industries» A. Peretz.

Το βασικό αντικείμενο της συμφωνίας είναι η διενέργεια κοινών ερευνητικών προγραμμάτων για επαναφορτιζόμενες μπαταρίες, ηλιακή ενέργεια και υδρογόνο, καθώς και για τις λύσεις αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας από το Μαρόκο σε γειτονικές χώρες. Σημειωτέον ότι το Μαρόκο έχει θέσει ως στόχο την παραγωγή του 52% του ενεργειακού του μείγματος από ΑΠΕ έως το 2030.

Ενέργεια – Περιβάλλον

Αυξημένα δικαιώματα από παραγωγή και πώληση φυσικού αερίου

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εθνικών Υποδομών, Ενέργειας και Υδάτινων Πόρων, το Ισραήλ εισέπραξε δικαιώματα 829 εκατομμυρίων NIS (255 εκατ. Ευρώ) το πρώτο εξάμηνο του 2022 από φυσικό αέριο, εξορύξεις και άλλους πόρους, αυξημένα κατά 50% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2021. Το μεγαλύτερο τμήμα των εσόδων - 824 εκατομμύρια NIS - προήλθε από φυσικό αέριο, αυξημένο κατά 48% από 557 εκατομμύρια NIS το πρώτο εξάμηνο του περασμένου έτους. Το Ισραήλ έχει εισπράξει σε δικαιώματα συνολικά 10 δισεκατομμύρια NIS (περίπου 3,7 δισ. Ευρώ) από τη στιγμή που άρχισε να παράγει υπεράκτιο φυσικό αέριο το 2013. Το Υπουργείο εκτιμά ότι τα δικαιώματα για το πλήρες έτος 2022 θα είναι 1,55 δισεκατομμύρια NIS. Για ολόκληρο το έτος 2021, το Ισραήλ έλαβε 1,27 δισεκατομμύρια NIS (περίπου 400 εκ. Ευρώ) σε δικαιώματα από φυσικούς πόρους (κυρίως φ.α.), αυξημένα κατά 15,3% από το 2020.

Τα δικαιώματα αυτά προήλθαν από παραγωγή 10,85 BCM από τα κοιτάσματα φυσικού αερίου Leviathan και Tamar το πρώτο εξάμηνο του 2022, εκ των οποίων 6,26 BCM αφορούσαν την εγχώρια αγορά και 4,59 BCM εξήχθησαν. Σημειώθηκε αύξηση εξαγωγών κατά 21,9% το πρώτο εξάμηνο του 2022 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2021, η δε ενίσχυση του δολαρίου έναντι του

σέκελ το πρώτο εξάμηνο του έτους συνέβαλε περαιτέρω στην αύξηση αυτή.

Κυβερνητική έγκριση της εξαγοράς του μεγαλύτερου διυλιστηρίου του Ισραήλ από την Israel Petrochemical Enterprises

Ο Πρωθυπουργός του Ισραήλ Yair Lapid ενέκρινε την προσφορά της «Israel Petrochemical Enterprises» για την εξαγορά της «Bazan», του μεγαλύτερου δηλαδή διυλιστηρίου της χώρας, το οποίο βρίσκεται στον Κόλπο της Χάιφα, στο Βόρειο Ισραήλ. Η κυβερνητική έγκριση ήταν απαραίτητη εκ του νόμου προϋπόθεση, καθώς τα διυλιστήρια θεωρούνται στρατηγικής σημασίας μονάδες.

Σημειωτέον ότι ο ΠΘ Lapid δεν έθεσε ως όρο για την εξαγορά το κλείσιμο της μονάδας εντός της προσεχούς δεκαετίας, παρά τη σχετική απόφαση της κυβέρνησης τον Μάρτιο του 2022 και την πίεση που ασκήθηκε προς αυτή την κατεύθυνση από την Υπουργό Περιβαλλοντικής Προστασίας Tamar Zandberg, ορισμένους βουλευτές και περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Υπενθυμίζεται ότι ούτε η αρχική κυβερνητική απόφαση του Μαρτίου 2022 περιείχε λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για το κλείσιμο της μονάδας και προϋπολογισμό για την ανασυγκρότηση της περιοχής. Το αίτημα για κλείσιμο του διυλιστηρίου Bazan τυγχάνει ευρείας υποστήριξης στην τοπική κοινωνία, η οποία υφίσταται σημαντική ατμοσφαιρική ρύπανση και πλήθος αναπνευστικών ασθενειών και καρκίνων που συνδέονται με την επιμόλυνση της που προκαλείται από τη λειτουργία της μονάδας.

Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς

Η ι/κυβέρνηση υιοθετεί το ευρωπαϊκό πλαίσιο προδιαγραφών για την ασφάλεια τροφίμων προκειμένου να μειώσει το κόστος βασικών διατροφικών ειδών

Η ι/κυβέρνηση, δια στόματος του ίδιου του ΠΘ Y.Lapid, ανακοίνωσε ότι πρόκειται να υιοθετήσει το ευρωπαϊκό πλαίσιο προδιαγραφών για την ασφάλεια τροφίμων, προκειμένου να οδηγήσει σε μείωση του κόστους βασικών διατροφικών ειδών. Οι αλλαγές αναμένεται να επηρεάσουν την παραγωγή και εισαγωγή προϊόντων όπως τα συσκευασμένα λαχανικά, τα ζυμαρικά, το ρύζι, οι έτοιμες σούπες, τα snacks, τα γαλακτοκομικά κλπ.

Η απόφαση της ι/κυβέρνησης, για τη λήψη της οποίας θα πρέπει προφανώς να συνεκτιμηθεί το γεγονός ότι το Ισραήλ βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο, στοχεύει στην απελευθέρωση της αγοράς

από έμμεσα εμπόδια στις εισαγωγές προϊόντων που τιμολογούνται ακριβότερα μετά την είσοδό τους στο Ισραήλ, επειδή επιβαρύνονται με πρόσθετα «γραφειοκρατικά» κόστη.

Ο Π/Θ Y. Lapid προχώρησε σε βιντεοσκοπημένη ανακοίνωση της απόφασης, με αξιοσημείωτη «σκηνοθεσία», έχοντας μπροστά του σειρά γνωστών διατροφικών προϊόντων και επισημαίνοντας ότι πλέον ο Ισραηλινός πολίτης θα πάψει να αναρωτιέται γιατί βλέπει σε ευρωπαϊκά σούπερ μάρκετ να είναι φτηνότερα τα ίδια προϊόντα που αγοράζει εδώ ακριβά. Η απόφαση θα τεθεί σε ισχύ για τα εισαγόμενα προϊόντα από 1^{ης} του νέου έτους, με 97 από τις σήμερα 127 ισχύουσες προδιαγραφές να καταργούνται αμέσως.

Οι ίδιες 97 προδιαγραφές ωστόσο θα καταργηθούν σταδιακά για τους εγχώριους παραγωγούς, αρχής γενομένης από 1^{ης} του 2023, με τελικό ορίζοντα την 1^η Αυγούστου του 2026. Επιπροσθέτως, η επιτροπή εισηγείται την υιοθέτηση από το Ισραήλ των αμερικανικών και ευρωπαϊκών προδιαγραφών διατροφικής ασφαλείας και για το μέλι, το ελαιόλαδο και τον στιγμιαίο καφέ.

Κατάργηση εισαγωγικών δασμών για ιχθυηρά στο Ισραήλ

Ο Ι/Υπουργός Οικονομικών Avigdor Liberman υπέγραψε στις 19.9 απόφαση κατάργησης των εισαγωγικών δασμών για φρέσκα, κατεψυγμένα και επεξεργασμένα ιχθυηρά. Ο ίδιος προέβη σε πανηγυρική σχετική ανακοίνωση, χαρακτηρίζοντας την εξέλιξη ως δώρο στους καταναλωτές ενόψει των επικείμενων εβραϊκών εορτών.

Η απόφαση είναι άμεσης ισχύος για ορισμένες κατηγορίες ιχθυηρών, ενώ για άλλες θα ισχύσει σταδιακά. Η απόφαση του Ι/Υπουργού είναι συμβατή με την εν γένει πολιτική του στάση περί απελευθέρωσης της ισραηλινής αγοράς διατροφικών ειδών και άρσης των δασμολογικών εμποδίων ως βασικό βήμα μείωσης των τιμών, οι οποίες έχουν εκτοξευθεί σε σειρά ειδών πρώτης ανάγκης.

Εξυπακούεται ότι η εν λόγω εξέλιξη δημιουργεί εξαιρετικά ευσίωνες προοπτικές για την εξαγωγή ελληνικών ιχθυηρών στην ισραηλινή αγορά.

Καταπολέμηση μονοπωλιακών πρακτικών και αντιμετώπιση κόστους διαβίωσης στο Ισραήλ: επιστολές Ισραηλινού Υπουργού Οικονομικών προς Επίτροπο Ανταγωνισμού ΕΕ και Πρόεδρο Επιτροπής Εμπορίου ΗΠΑ

Με πανομοιότυπες επιστολές που απηύθυνε στην Επίτροπο Ανταγωνισμού της ΕΕ κα Margrethe Vestager και την Πρόεδρο της Ομοσπονδιακής Επιτροπής Εμπορίου των ΗΠΑ, κα Lina M. Khan, ο Ισραηλινός Υπουργός Οικονομικών κ. Avigdor Liberman αιτείται τη συνεργασία τους για την από κοινού αντιμετώπιση μονοπωλιακών πρακτικών κατά την εισαγωγή προϊόντων στην ισραηλινή αγορά, οι οποίες διαχρονικά συμβάλλουν στο ιδιαίτερα υψηλό κόστος διαβίωσης στο Ισραήλ.

Ο κ. Liberman αναφέρεται, ειδικότερα, στις συμφωνίες που συνάπτουν παραγωγοί/εξαγωγείς στην ΕΕ και τις Ηνωμένες Πολιτείες με έναν αποκλειστικό εισαγωγέα στο Ισραήλ που έχει ως αποτέλεσμα αφενός τον μεταξύ τους καθορισμό υψηλών τιμών πώλησης των εισαγόμενων προϊόντων στην ισραηλινή αγορά και αφετέρου την παρεμπόδιση άλλων Ισραηλινών εισαγωγέων («παράλληλοι εισαγωγείς») να αποκτήσουν μερίδιο σε αυτή.

Λόγω των συμφωνιών αυτών, οι «παράλληλοι εισαγωγείς» υπόκεινται, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στις επιστολές του ο Ισραηλινός υπουργός Οικονομικών, σε μεγαλύτερη γραφειοκρατία και δαπανηρές τελωνειακές διαδικασίες που εμποδίζουν τον ανταγωνισμό, σε βάρος του Ισραηλινού καταναλωτή.